

Beslut om yttrande avseende Statskontorets rapport Hund under kontroll (2024:3) och promemorian Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll

Föredragning

Linnéuniversitetet har ombetts att yttra sig över rubricerad remiss från Statskontoret.

Beredning

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap har tilldelats ansvaret att lämna förslag till remissvar. Beredningen har genomförts under ledning av Sirkku Sarenbo, docent vid institutionen för biologi och miljö. Under beredningen har även synpunkter inhämtats från institutionen för rättsvetenskap samt institutionen för kriminologi och polisiärt arbete vid fakulteten för samhällsvetenskap.

Handläggningen har godkänts av avdelningschef Karin Järplid, universitetsledningens kansli.

Bilaga

- Linnéuniversitetets yttrande.

Beslut

Rektor beslutar

att Linnéuniversitetet avger remissvar enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rektor i närvaro av prorektor Niklas Ammert och universitetsdirektör Therése Iveby Gardell, efter skriftlig föredragning av Peter Knutsson, universitetsledningens kansli. Studeranderepresentant för Linnékåren har informerats och haft tillfälle att yttra sig. Övrig närvarande har varit sekreterare Marcus Svensson.

Peter Aronsson

Linnéuniversitetets yttrande över remiss Statskontorets rapport Hund under kontroll och promemorian Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll

Sammanfattning

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Linnéuniversitet (LNU) instämmer i förslaget om tillfälligt omhändertagande och att länsstyrelserna ges möjlighet att utöva tillsyn enligt tillsynslagen, men är tveksam till att länsstyrelserna ska få tillträde till bostäder för att utöva tillsyn av farliga hundar, den uppgiften bör ligga på Polismyndigheten. LNU motsätter sig förslaget att länsstyrelserna ska stå för kostnaden för tillfälligt omhändertagande enligt 11 §.

LNU saknar förslag till ändringar som förebygger att myndigheterna gör egna tolkningar av lagen. Uttrycket ”om det behövs” i 11 § behöver konkretiseras och nya ord och uttryck läggs till och definieras. Omhändertagande av hund föranleds vanligen när en hund har angripit och skadat människa eller djur. Definition av ”angrepp” och ”skada”, samt gradering av skadornas allvarighet gynnar enhetlig bedömning (se t. ex. Lov om försvarlig hundehold¹).

LNU saknar förslag till ändringar som skulle förebygga hundbett och -angrepp. Barn utgör en stor grupp som skadas, ibland dödas, av hundar. LNU anser att Barnkonventionen behöver uppmärksammas i lagen. Också tjänstehundar behöver uppmärksammas, till exempel är ledarhundekipage särskilt utsatta för hundangrepp (se Lov om försvarlig hundehold: ”Det skal vises særlig hensyn overfor barn og hunder som utfører en tjeneste.”). Förbud att lämna hunden bunden vid ingångar till affärer, köpcentra med mera där allmänheten rör sig skulle också verka förebyggande (se Lov om försvarlig hundehold).

LNU anser att det i lagen ska hänvisas till 2 kap. 20 § djurskyddsförordning (2019:66) om förbud mot innehav av och avel med vissa hundar. Regeln aktualiseras ofta i ärenden enligt tillsynslagen och behöver komma i användning. För att avlasta Polismyndigheten kan vissa brott avkriminaliseras och sanktionsavgift införas. Skyldighet att uppgge sina kontaktuppgifter när hund skadat människa eller ett djur behöver införas (se trafikförordningen).

Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:2192)

LNU instämmer i förslagen till ändring i djurskyddslagen.

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-74>

Synpunkter på lagtexten, tillsynslagen

Föreslagen lydelse	Kommentar
11 §	Enligt Prop. 2006/07:126 (s. 33) brast den tidigare tillsynslagen i att man bara kunde omhänderta och avliva bitska hundar (dvs. sådana som redan tidigare hade visat benägenhet att bita folk eller hemdjur) och att man inte heller kunde omhänderta hundar som bitit hundar. Det skulle vara möjligt med den gällande lagen att omhänderta en hund redan <i>innan</i> den har orsakat en konkret skada. Idag föranleds omhändertagandena av att hundarna bitit människor eller djur. Det är inte möjligt att via en mentalbesiktning återskapa alla situationer där hunden har skadat, och <i>dessutom har en hund som dödat eller orsakat svår skada redan visat sin farlighet</i> . Därför behöver ord och uttryck som förtydligar innebörden införas i lagtexten.
11a-e §§	Vidare behöver uttrycket ” <i>om det behövs</i> ” i 11 § konkretiseras. Uttryck som ”angrepp”, ”skada” samt gradering av bitskadornas allvarlighet på människa och djur behöver läggas till (jmf norska Lov om forsvarlig hundehold, 1 kap. 2 § Definitioner ²). Detta förebygger att länsstyrelserna eller polisen gör egna tolkningar. En hund som har dödat eller allvarligt skadat (graderingen ska tillämpas) ska omhändertas om inte den avlivats, därefter ställning tas om hunden är en produkt av otillåten avel enligt 2 kap. 20 § djurskyddsförordningen och 6 kap. 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2020:8 saknr L 102) om hållande av hundar och katter. En del mentaltester med stor sannolikhet inte skulle behöva genomföras då händelsen med ett bättre graderingssystem skulle innebära att man antingen inte når upp till behovet av mentaltest (farlig hundtest) eller att beslut om avlivning kan tas utan ett mentaltest (farlig hundtest) och på så sätt spara både tid och pengar.
12 § ⁴	Hund som har angripit och svårt skadat en person eller ett djur (utanför organiserad jakt eller annan tillbörlig verksamhet) får inte överlåtas, återlämnas eller säljas.
15 § ⁵	Länsstyrelsens skyldighet enligt 15 a § att förelägga om avveckling av hundhållningen inom viss tid, kan förväntas öka antalet förelägganden. Det framgår inte om detta föreläggande ska stödjas på 8 § eller enbart på annan grund. Utöver att hunden kan komma att omhändertas vid ohörsamhet, föreslås inte, som det verkar, någon straffrättslig följd för överträdelsen. Alltjämt gäller dock bötesstraff för den som uppsåtligt eller av oaktsamhet 1. inte följer ett föreläggande eller bryter mot ett förbud som har meddelats med stöd av 8 § första stycket, 23 § tillsynslagen. Punkt 3 kan tolkas på olika sätt, behöver förtydligas.

² https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-74/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1

18 a-d §	Utgångspunkten i tillsynslagen är annorlunda i jämförelse med djurskyddslagen, det genomförs inga rutinkontroller hos hundägare enligt tillsynslagen och dessutom har länsstyrelser ofta ingen vetskap om ägaren till hunden som skadade eftersom det saknas plikt att uppge sina kontaktuppgifter när hunden skadar. Tanken har nog varit god om det är för att avlasta polisen med arbetsuppgifter men detta bör fortsatt vara en uppgift för polisen för att undvika onödiga risker och skador. Att länsstyrelserna ska kunna gå in i bostad utan samtycke riskerar att medföra en ökad hotbild för inspektören som saknar kapacitet och befogenhet att hantera hotfulla personer. Dessutom riskerar länsstyrelsepersonal att bli angripna av den hund eller de hundar som tillsynen innefattar. Poliser har tillgång till både utbildning och utrustning för att hantera dessa situationer. Vidare har polisens hundförare både vana och skyddsutrustning att hantera aggressiva hundar.
20 § ⁷	När lagen ger utrymme för en mindre ingripande åtgärd såsom mentalbesiktning, påverkas proportionalitetsbedömningen avseende omhändertaganden enligt 11a §. Vid en bedömning av om ett 11a §-omhändertagande är proportionerligt, ska mindre ingripande åtgärder först övervägas, såsom förelägganden och tillfälliga omhändertaganden för mentalbesiktning. Då ett 11a §-omhändertagande är ett tydligt ingrepp i äganderätten, som kräver att ingreppet är både nödvändigt i ett demokratiskt samhälle och proportionerligt, är Linnéuniversitetets uppfattning att behovsrekvisitet i 11 § om tillfälliga omhändertaganden i praktiken kommer att tolkas extensivt, för att säkerställa att minsta möjliga ingrepp sker. Antalet, och därmed kostnaderna för, mentalbesiktningar kan därför komma att bli höga. I de fall en mentalbesiktning visar att hunden bör omhändertas, anser Linnéuniversitetet att djurägaren ska stå för kostnaden. Att en hundägare åläggs bekosta en mentalbesiktning som lett till ett omhändertagande, är en åtgärd som innefattas i statens rätt enligt TP 1.1 2st EKMR. Vidare kan denna skyldighet att stå för kostnaden för mentalbesiktning ha en avskräckande effekt hos djurägare, så att djurägaren ser till att i ett tidigare stadium själv hantera sin hunds mentala hälsa. Om en extensiv tolkning av behovsbegreppet inte är avsedd, anser Linnéuniversitetet att det bör förtydligas eller exemplifieras hur behovsprövningen ska gå till. Detta förtydligande bör, om möjligt, framgå av lagtext.

Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

Linnéuniversitetet instämmer i förslagen till ändring i djurskyddslagen.

Yttrandet har beretts av:

- *Sirkku Sarenbo, docent, programansvarig för Magisterprogram inom djurskydd, Institutionen för biologi och miljö, fakulteten för hälso- och livsvetenskap*
- *Johan Beck-Friis, universitetslärare, veterinär, Institutionen för biologi och miljö, fakulteten för hälso- och livsvetenskap*
- *Magnus Elfving, universitetsadjunkt i djurskydd Institutionen för biologi och miljö, fakulteten för hälso- och livsvetenskap*
- *Eva Eriksmarck, adjungerad lärare i djurskydd, Institutionen för biologi och miljö, fakulteten för hälso- och livsvetenskap*
- *Niklas Kjellman, poliskunskapslärare, Institutionen för kriminologi och polisiärt arbete, fakulteten för samhällsvetenskap*
- *Helena Sjödel, universitetsadjunkt, Institutionen för rättsvetenskap, fakulteten för samhällsvetenskap*
- *Andreas Svensson, docent i evolutionär ekologi, Institutionen för biologi och miljö, fakulteten för hälso- och livsvetenskap*

Samtliga verksamma vid Linnéuniversitetet.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign